

Pedagogisch Beleidsplan Peutergroep 'Het Uilenbosje'

Waarin kinderen de kans wordt geboden zich extra te ontwikkelen op sociaal-emotioneel gebied, taal, rekenen, & motoriek.

Auteur: M Goeman/ M Melssen
Laatst gewijzigd: juli 2017

Locatie Lankforst Peutergroep Uilenbosje
Peuterarrangementen en VVE
Basisschool: Nutsschool
Lankforst 23-48, Nijmegen
06-24793899

Inhoudsopgave

1. Inleiding en visie	4
1.1. Pedagogische doelen	4
1.1.1. Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving.	5
1.1.2. Het bevorderen van persoonlijke competentie	5
1.1.3. Het bevorderen van sociale competentie	6
1.1.4. Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaardbare normen en waarden	6
1.2. Visie op Peuterarrangementen en VVE	7
2. Werkwijze	8
2.1. Pedagogische en didactische kwaliteit	8
2.1.1. Stimuleren van natuurlijke nieuwsgierigheid	8
2.1.2. Een rijk en gevarieerd aanbod	9
2.2. VVE-programma: Uk & Puk	10
2.3. Proefavontuur	10
2.4. Opbrengstgericht werken	11
3. Samenwerkingsverbanden	12
3.1. Overgang basisschool	12
3.1.1. Alle Kinderen in Beeld	12
3.2. Doorlopende leerlijn	13
3.3. Doorlopende zorglijn	13
3.4. Ouders	14
3.4.1. Betrekken bij activiteiten op de peutergroep	14
3.4.2. Betrekken bij activiteiten in samenwerking met de school	15
3.4.3. Activiteiten thuis tussen ouder en kind stimuleren	15
3.4.4. Omgang ouders die handelen in strijd met visie	15
3.4.5. Andere thuistaal ouders	16
3.5. Externe instanties	16
3.5.1. Volgen van de taalontwikkeling	16

4. Stamgroep	18
4.1. Maximale omvang en leeftijdsopbouw stamgroep	18
4.2. Verlaten stamgroep	18
4.3. Afname (extra) opvang	18
4.4. Wenbeleid	18
5. Beroepskrachten	20
5.1. Geschooldheid	20
5.2. Bijscholing	20
5.3. Ondersteuning beroepskrachten	20
6. Veiligheid en gezondheid	22
6.1. (Brand)veiligheid	22
6.2. Gezondheid en medische zorg	22
6.3. Hygiëne	22
6.4. Vier ogenprincipe	22
6.5. Meldcode Kindermishandeling	23
7. Nawoord	24
<i>Bijlage 1: Dagprogramma Uilenbosje</i>	25
<i>Bijlage 2: Zorgen bij een kindje</i>	26

Inleiding en visie

Abeltje heeft zich als doel gesteld om kwalitatief goede en verantwoorde kinderopvang aan te bieden.

Peuterarrangementen met VVE-arrangementen het Uiltjesbos, waarin naast ontluikende geletterdheid en gecijferdheid, bewegen, dans, muziek en gezonde voeding een grote rol spelen.

Het is van belang dat ouders en peutergroep op een goede manier bijdragen aan het groei- en ontwikkelingsproces van kinderen. Dit houdt voor ons in: voldoende beweging in combinatie met gezonde voeding. Gezond eten in combinatie met voldoende beweging is van groot belang om gezond te zijn en overgewicht en obesitas te vermijden. Overgewicht en obesitas bij kinderen hebben zowel op psychosociaal als op lichamelijk vlak negatieve gevolgen op jonge als op latere leeftijd. Kinderen blijven vaak vasthouden aan een patroon van eetgewoonten dat ze op jonge leeftijd hebben meegekregen. Daarom willen wij op de peutergroep al beginnen met een bijdrage leveren aan een gezonde levensstijl.

Muziek speelt dagelijks een grote rol bij Abeltje, omdat muziek op een positieve manier bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen. Muziek draagt bij aan de spraak- en taalontwikkeling, motorische ontwikkeling (denk aan dans en bewegingsactiviteiten op muziek), muzikaliteit en het traint het geheugen van de peuters.

1.1. Pedagogische doelen

Onze visie is dat ieder kind zich in zijn eigen tempo emotioneel, lichamelijk, cognitief, sociaal en creatief kan ontwikkelen. De mate en het tempo waarin deze eigen mogelijkheden zich ontwikkelen zijn voor een belangrijk deel afhankelijk van de omgeving waarin het kind opgroeit.

Wij dragen er zorg voor dat ieder kind optimale ontplooiingskansen wordt geboden door op de peutergroep ervoor te zorgen dat:

- De kinderen zich veilig voelen in de omgeving en groep.
- De persoonlijke competentie van de kinderen wordt ontwikkeld door het stimuleren van zelfstandigheid en creativiteit.
- De sociale competentie van de kinderen wordt ontwikkeld, waarin ook de taalontwikkeling een belangrijke rol speelt.
- Normen en waarden worden overgedragen, waarbij de kinderen leren respect te hebben voor zichzelf, anderen en hun omgeving.

(Hier gaan we in volgende paragrafen dieper op in.)

Als medewerkers vervullen wij hierin een begeleidende rol. Wij vinden dat kinderen veel ruimte moeten krijgen om zelf oplossingen te vinden voor problemen en vragen die zij tegenkomen en daarin is veel ruimte voor de autonomie van het kind. Het is niet goed om kinderen zagezegd alles voor te kauwen, omdat dit kinderen alleen maar bevordert om een afhankelijke levensstijl te ontwikkelen. Wij proberen op het juiste moment kinderen te stimuleren tot het zelf ontdekken, maar ook te ondersteunen als het kind daadwerkelijk hulp nodig heeft. Wij zetten kinderen aan tot zelfstandigheid, maar de manier waarop dit gebeurt is per kind verschillend. Kinderen zijn immers allemaal uniek. Zoals al eerder gezegd

vinden wij het prettig gebruik te maken van de natuurlijke nieuwsgierigheid van kinderen in hun ontwikkeling en leerproces.

Wij willen het kind stimuleren zodat het zich ontwikkelt tot een persoon dat op een respectvolle wijze met zichzelf en anderen leert om te gaan.

1.1.1 Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving

Om te beginnen willen wij kinderen een veilige omgeving bieden, waarin zij zoveel mogelijk worden gestimuleerd in hun ontwikkeling, individueel, evenals in een groep. Het gevoel van veiligheid is een basis om open te kunnen staan voor iedere stimulans, zowel van binnenuit als van buitenaf. Deze veilige omgeving is de elementaire basis voor het kind. Is deze er niet, dan zal het kind zich verder ook niet kunnen ontwikkelen.

Een veilige omgeving is dus een vereiste voor de ontwikkeling van het kind, daarom zetten we dit op de eerste plaats. Deze veilige omgeving proberen wij te creëren door te zorgen voor een goed welkom en afscheid. Kinderen krijgen hierin individueel aandacht.

De ruimte is uitnodigend ingericht waarbij rekening is gehouden met dat alles op de hoogte van het kind wordt gezet.

Er wordt structuur geboden door een vast dagprogramma¹ (zoals vastgelegd in de dagplanning, weekplanning en jaarplanning), zodat kinderen weten waar ze aan toen zijn. Ook zijn er gedragsregels waaraan de kinderen zich moeten houden (deels beschreven in de huisregels).

Er wordt gezorgd dat kinderen en pedagogisch medewerk(st)ers elkaar bij de naam kennen. De sociale cohesie in de groep wordt versterkt doordat er regelmatig wordt geoefend met het leren van elkaars namen (door bv. een liedje) en er wordt gezorgd voor vaste medewerk(st)ers.

De ruimte wordt veilig ingericht en wordt ieder jaar geïnventariseerd en geëvalueerd.

Er wordt gezorgd voor goed contact tussen ouders en pedagogisch medewerk(st)ers, zie par. 3.4. Zij kunnen elkaar op de hoogte houden van zaken die van belang zijn voor het kind en zoeken een zo goed mogelijke aansluiting.

1.1.2. Het bevorderen van persoonlijke competentie

Zelfstandigheid, en hierdoor onafhankelijkheid, stimuleren bij kinderen vinden wij erg belangrijk. Door minder afhankelijk te zijn van anderen kunnen ze zelfvertrouwen ontwikkelen en lekker in hun vel komen te zitten. Dit draagt bij aan de veilige hechting van het kind. We stimuleren het zelfvertrouwen van kinderen door ze zelfstandig problemen op te laten lossen, onder het toezien van de pedagogisch medewerk(st)er. Als een kind bijvoorbeeld een puzzel wil maken en dit niet lukt, zullen we hem stimuleren om tot een oplossing te komen, en hem belonen als het lukt.

Het verkrijgen van zelfrespect is ook een voorwaarde voor het krijgen van respect voor anderen. Als de kinderen leren om zelfstandig te worden, leren ze op een positieve manier met anderen en zichzelf om te gaan. Kinderen moeten zelf tot oplossingen voor problemen komen, maar ze worden wel

---

¹ Zie bijlage 1.

gestimuleerd om daadwerkelijk een oplossing te verzinnen. pedagogisch medewerk(st)ers geven geen oplossingen, maar zetten aan tot het vinden van oplossingen.

Op onze peutergroep wordt verschillend speelmateriaal en activiteiten aangeboden. Deze activiteiten helpen allemaal bij het leren omgaan met de andere kinderen. In deze activiteiten leren kinderen ook samen te spelen en te delen.

1.1.3. Het bevorderen van sociale competentie

Naast het stimuleren van zelfstandigheid vinden wij het ook belangrijk om de sociale competenties van kinderen te ontwikkelen. Het begrip sociale kennis omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden. Door de interactie met leeftijdsgenoten te sturen en kinderen deel te laten nemen aan groepsgebeurtenissen, bieden wij de kinderen een leeromgeving waarin ze sociale contacten kunnen aan gaan met pedagogisch medewerk(st)ers en leeftijdsgenoten. Voor ons zijn de contacten en interacties tussen de kinderen erg belangrijk. Het kind wordt gestimuleerd om gezonde, sociale banden te ontwikkelen met anderen. Kort gezegd, we vinden dat het kind de ruimte moet krijgen om op zijn eigen tempo zichzelf te ontwikkelen. Opvoeders kunnen hier een begeleidende rol in spelen als dat nodig is. Ons uitgangspunt is dat opvoeders moeten stimuleren en niet opdringen. Natuurlijk zijn er ook sociale vaardigheden waarvan wij het belangrijk vinden dat die aan bod komen, namelijk dat kinderen: zich kunnen verplaatsen in anderen, kunnen samenwerken, op verschillende manieren kunnen communiceren, leren anderen te helpen leren conflicten te voorkomen en/of oplossen. Taal speelt hierin een belangrijke rol en verdient daarom ook extra nadruk. Sociale vaardigheden zoals wachten en delen worden bijvoorbeeld aan tafel gestimuleerd. Er wordt samen met de kinderen een tafelritueel gedaan en pas daarna wordt er begonnen met eten.

We leven in Nederland in een multiculturele samenleving waarin de kinderen continu met mensen van andere culturen in aanraking zullen komen. Onze peutergroep is een afspiegeling van de samenleving en hierin willen we laten zien dat alle mensen gelijk zijn. Door de kinderen met elkaar te laten spelen, willen we vooroordelen op latere leeftijd voorkomen.

1.1.4. Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaardbare normen en waarden

Hoe jong peuters ook zijn, het overdragen van normen en waarden kun je het beste zo vroeg mogelijk beginnen. In eerste instantie is dit iets wat vanuit thuis wordt meegegeven, maar wij vinden dat wij hier als peutergroep ook een belangrijke rol in vervullen.

Het feit dat onze samenleving multicultureel is, betekent ook dat er verscheidene etnische groeperingen vertegenwoordigd zijn op onze peutergroep. Wij willen hier rekening mee houden door de normen en waarden van de ouders en van het kind in gedachten te houden. Het kan zijn dat allochtone ouders andere normen en waarden hebben dan autochtone ouders en daardoor andere ideeën hebben over hoe hun kind opgevoed moet worden. Als de ouders specifieke wensen hebben, wordt hier mee

rekening gehouden. Het kind moet de mogelijkheid hebben om zich de normen en waarden van zijn eigen cultuur eigen te maken. Bovendien zal dit kind, door interactie met leeftijd genoten en deelname aan groepsactiviteiten en gebeurtenissen, ook de normen en waarden die onze peutergroep hanteert leren.

Een van deze normen en waarden is dat kinderen moeten leren respect te hebben voor elkaar en de pedagogisch medewerk(st)ers. Doet een kind iets wat niet mag, dan heeft dit consequenties. Het kind zal worden aangesproken op zijn of haar gedrag en er wordt gevraagd of uitgelegd dat het ook op een andere manier kan. Blijft een kind ongewenst gedrag vertonen, dan wordt het apart gezet en kan even niet meer mee doen met het groepsgebeuren. Blijft een kind intolerant gedrag vertonen dan gaan wij hier natuurlijk ook over in gesprek met de ouders.

Wat wij ook belangrijk vinden is dat er geleerd wordt om samen te spelen en delen. Heel je leven zul je nog met andere mensen moeten samenwerken, dus om hier op jongere leeftijd al mee leren om te gaan kan alleen maar van pas komen. Specifiekere gedragsregels vind je in onze 'huisregels'.

1.2. Visie op Peuterarrangementen en VVE

Wij zijn er van overtuigd dat peuterarrangementen en VVE op een positieve manier bijdragen aan de ontwikkeling van het kind en de manier waarop peuterarrangementen en VVE vorm krijgen past in onze visie.

Er wordt nadruk gelegd op verschillende ontwikkelingsgebieden, samenwerkingsverbanden (incl. contact met ouders) en de kwaliteit wordt op peil gehouden door de inzet van opbrengstgericht werken. Borging van kwaliteit is een van de speerpunten.

Meer aandacht voor andere ontwikkelingsgebieden dan taal en motoriek komt kinderen zeker ten goede en op reguliere kinderdagverblijven wordt hier misschien nog niet genoeg aandacht aan besteed. Zeker voor kinderen die dit nodig hebben is het dus een pre om gebruik te maken van de VVE-arrangementen om zo dezelfde kansen te creëren als andere kinderen, wanneer zij aantreden op de basisschool. Gelijke kansen voor ieder kind vinden wij een prachtig uitgangspunt waar wij ons alleen bij aan kunnen sluiten.

Samenwerkingsverbanden en contacten met ouders komen de ontwikkeling van het kind alleen maar ten goede. Het zorgt voor wederzijds vertrouwen, respect en betrokkenheid van ouders en instanties bij de peutergroep en andersom. De samenwerkingsverbanden worden omschreven in hoofdstuk 3.

1. Werkwijze

2.1. Pedagogische en didactische kwaliteit

Het waarborgen van de pedagogische en didactische kwaliteit is voor ons van groot belang. Ook voor de leeropbrengsten van de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE).

Voor een goed pedagogisch en didactisch klimaat houden wij rekening met de drie basisvoorwaarden voor de ontwikkeling van het kind: autonomie, relatie en competentie. Deze komen tot uiting in de twee volgende voorwaarden die bijdragen aan een goed pedagogisch en didactisch klimaat:

- Het stimuleren van de natuurlijke nieuwsgierigheid van jonge kinderen (vraaggericht).
- Een rijk en gevarieerd aanbod om de peuters optimaal te stimuleren in hun ontwikkeling op het gebied van taal, voorbereidend rekenen, bewegen, fijne motoriek, muziek en op sociaal-emotioneel gebied (aanbodsgericht).

2.1.1. Stimuleren van natuurlijke nieuwsgierigheid

Het stimuleren van de natuurlijke nieuwsgierigheid van jonge kinderen komt tot stand door het uitdagen van de kinderen in de opgezette omgeving en het aanbieden van interessante activiteiten die aansluiten bij de leef- en belevingswereld van kinderen. Dit vraagt om een interessante en leerzame omgeving die kinderen uitlokt om vragen te stellen en te leren. Eigen inbreng van het kind wordt gestimuleerd doordat kind en pedagogisch medewerk(st)er de thema-inrichting gezamenlijk vorm kunnen geven. Kinderen dragen op deze manier bij aan hun omgeving en dragen hier ook zorg voor. Hierdoor wordt voldaan aan de basisvoorwaarden 'autonomie', 'competentie' en 'relatie' voor het kind. Door een goed interpersoonlijk contact tussen pedagogisch medewerk(st)er en kind waarin pedagogisch medewerk(st)ers nadruk leggen op een positieve benadering van de kinderen, zullen kinderen leren zich competent te voelen in het nemen van autonome beslissingen. Ze zullen een gevoel van eigen inbreng, zelfstandigheid hebben en een goed contact tussen pedagogisch medewerk(st)er en kind draagt bij aan een positieve relatie. Door pedagogisch medewerk(st)er-kindcontact en contact tussen kinderen onderling worden de sociale vaardigheden van kinderen ook gestimuleerd. Bij het opstarten en afsluiten van ieder thema wordt er gewerkt aan positief gedrag van de kinderen ten opzichte van elkaar. De opgestelde gedragsregels worden nageleefd en kinderen worden hier een op een aan herinnerd, maar soms worden dingen ook met de groep bekeken. Een situatie wordt eruit gepakt als voorbeeld en door middel van speelse activiteiten en gesprekken worden kinderen gestimuleerd op een positieve manier met elkaar om te gaan.

Ook een goed vve-programma is van belang als het gaat om invulling van de dag met betrekking tot vooropgezette effectieve en gerichte activiteiten. Hier gaan we bij par. 2.1.2. dieper op in.

Om bovenstaand te bereiken is het van belang dat de kwaliteit van de medewerkers hoog is. Ervaring, scholing en een bepaald 'pedagogisch medewerk(st)er profiel' spelen hierbij een rol. Hierover vindt u in hoofdstuk 5 meer.

2.1.2. Een rijk en gevarieerd aanbod

In dit aanbod staan taal, creativiteit en werken in thema's centraal.

Wat van belang is voor een goede taal- en spraakontwikkeling is dat kinderen zoveel mogelijk in gesprek zijn met elkaar en de pedagogisch medewerk(st)ers. Groepsactiviteiten worden afgewisseld met individuele activiteiten waarin kinderen met elkaar tot spel komen. Pedagogisch medewerk(st)ers begeleiden dit proces.

De creativiteit, het eigen initiatief en de zelfstandigheid van de kinderen zoveel mogelijk prikkelen is het doel van verschillende knutselactiviteiten. Dit wordt mede bereikt door het gebruik van natuurlijk en kosteloos materiaal. Bij dit laatste kun je denken aan melkpakken, lucifersdoosjes, wc-rollen, etc. Dit prikkelt de fantasie van de kinderen om tot een geheel eigen creatie te komen. Het eindproduct is daarbij minder van belang dan het proces dat de kinderen doormaken. Ze maken zelf keuzes in wat ze gebruiken en hoe ze dit vorm geven. De activiteiten worden aangeboden op een manier waarop ze naar vrije interpretatie ingevuld kunnen worden. Bij natuurlijk materiaal kan gedacht worden aan klei, zand en water, maar ook aan bladeren, kastanjes, gras, stenen. Dingen van buiten worden naar binnen gehaald voor een optimale verbinding tussen deze twee.

Bij het aanbieden van vve-arrangementen vinden we het van belang dat er gewerkt wordt in thema's. Dit betekent dat activiteiten aansluiten bij dit thema en dat de ruimte wordt ingericht in het thema. Dit wordt zoveel mogelijk samen met de kinderen gedaan om de betrokkenheid van kinderen te vergroten. Je kunt bij de inrichting denken aan een thematafel, maar ook de aan verschillende hoeken in de ruimte die ingericht of aangepast worden naar het lopende thema. Het aanwezige materiaal moet uitlokken tot taal en spel. Kinderen worden door het materiaal en de medewerkers uitgelokt tot nadenken en spreken en het leren verwoorden van gedachtes. Er wordt nauwkeurig een planning gemaakt welke activiteiten aangeboden worden in de vaste thema's en de pedagogisch medewerk(st)ers worden zelf in staat geacht om spontane leermomenten te creëren met behulp van het materiaal dat aanwezig is of een situatie die zich voordoet. Creativiteit, overleg en een goede voorbereiding zijn dus vereisten van de medewerkers.

Een vve-programma dat ondersteuning biedt op de volgende gebieden: taal, voorbereidend rekenen, bewegen, fijne motoriek, muziek en op sociaal-emotioneel gebied is een voorwaarde. Uk & Puk sluit aan bij deze gebieden en het aanbod op de kleutergroep. Daarover hieronder (par. 2.2.) meer. Hetgeen dat niet aan bod komt in het vve-programma moet op eigen initiatief als aanvulling aangeboden worden.

2.2. VVE-programma: Uk & Puk

Als VVE-programma maken wij gebruik van het erkende en integrale programma 'Uk & Puk'. Onze keuze is hierop gevallen omdat het een programma is dat meerdere ontwikkelingsgebieden stimuleert, aanzet tot autonomie en een goede aansluiting heeft op de methode 'Schatkist', dat in de kleutergroepen van de Nutsschool wordt gebruikt.

'De activiteiten van Uk & Puk stimuleren de spraak- en taalvaardigheid, sociaal-emotionele vaardigheden en motorische en zintuiglijke vaardigheden. Ook geeft Uk & Puk de eerste rekenprikkel. Het programma is gemaakt door Uitgeverij Zwijsen en de CED-Groep. Bij de ontwikkeling waren onder andere het Pedagogisch kader kindercentra 0 - 4 jaar en de Taallijn in de kinderopvang onze uitgangspunten.'²

Dit programma dient als leidraad voor dagelijkse activiteiten en jaarlijkse thema's.

De tien jaarlijkse thema's van Uk & Puk zijn:

- Welkom Puk!
- Knuffels
- Hatsjoe!
- Ik en mijn familie
- Wat heb jij aan vandaag?
- Regen
- Dit ben ik!
- Eet smakelijk!
- Reuzen en kabouters
- Oef, wat warm!
- * Extra thema: Ik ben bijna 4!

Om de kwaliteit van de voorschoolse educatie te beoordelen maken wij gebruik van de Quickscan van Uk & Puk, die twee keer per jaar wordt afgenomen door de locatiemanager.

Na afname wordt de uitkomst geëvalueerd in het team. Eventueel nodige aanpassingen worden gedaan.

2.3. Proef Avontuur

In verband met ons beleid, dat gezond eten stimuleert, integreren wij 'Proefavontuur' in ons programma.

'Proef Avontuur is een interactieve, educatieve en avontuurlijke manier om kinderen kennis te laten maken met groente en fruit. Het helpt hen op een vroege leeftijd goede voeding te ontdekken. Dit is belangrijk voor de ontwikkeling van een goed voedingspatroon. Proef Avontuur geeft de pedagogisch medewerk(st)ers van de peutergroep de handvatten en middelen om kinderen te helpen in hun ontdekkingsreis naar groente en fruit. Proef Avontuur wordt mogelijk gemaakt door Organix Goodies.'³ Iedere maand staat er bij ons een stuk groenten of fruit centraal wat veelvuldig aangeboden wordt en waaromheen activiteiten worden aangeboden.

---

² <http://www.pukenko.nl/web/Uk-Puk/Uitgangspunten-1/Dit-is-Uk-Puk.htm>

³ <http://www.organix.nl/nl/goodies/proef-avontuur>

2.4. Opbrengstgericht werken

Opbrengstgericht werken (OGW) houdt in dat er systematisch en doelgericht wordt gewerkt, zodat de prestaties worden gemaximaliseerd. Een cyclische werkwijze is hierbij van belang.

Gericht werken aan hoge opbrengsten betekent in de eerste plaats een goed aanbod. Dit wil zeggen dat er competente pedagogisch medewerk(st)ers staan die kwalitatief goede activiteiten aanbieden. Die doelgericht bezig zijn met vooropgezette en spontane activiteiten, die kunnen afstemmen op verschillen tussen kinderen en die voortdurend reflecteren op de activiteiten. Wat kan er verbeterd worden? Welke lijn kan doorgezet worden? Het gaat erom dat pedagogisch medewerk(st)ers vaardigheden ontwikkelen die de leerprestaties van kinderen ten goede komen. Het vooraf opstellen van ontwikkelingsdoelen voor henzelf geeft duidelijke sturing aan het proces om gericht te werken. Pedagogisch medewerk(st)ers stellen deze doelen zelf of met behulp van elkaar op.

De VVE heeft een preventieve signalerende functie, wat wil zeggen dat je in de gaten hebt hoe het verloop van de ontwikkeling van de kinderen is en als deze niet gewenst verloopt, je dit op tijd signaleert. Waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren zijn steeds terugkomende fases.

Het in kaart brengen van de prestaties en daarmee de groei van kinderen door middel van een **kindvolgsysteem** is daarbij van groot belang. Wij gebruiken hiervoor 'Praten, doen en bewegen'. Met deze gegevens weet je waar de groep en het individuele kind behoefte aan heeft. Wat is er nodig voor verdere groei? Voor verdere omschrijving van dit volgsysteem zie par. 3.3.

De kinderen zijn als 'mentorkinderen' verdeeld onder de pedagogisch medewerk(st)ers en ieder neemt een aantal kinderen op zich. Op die manier is het gemakkelijker kinderen tussentijds te observeren en in de gaten te houden. De mentor is 'hoofdverantwoordelijk' voor zijn of haar eigen mentorkinderen. Ieder kind krijgt bij aanmelding een mentor aangewezen. Wanneer om wat voor reden dan ook deze mentor wegvalt zal het kind overgedragen worden naar een andere mentor. Ouders worden hier tijdig van op de hoogte gesteld.

Wat we altijd in ons achterhoofd houden is dat kinderen zich het beste ontwikkelen door het regelmatig opdoen van succeservaringen. Het positief benaderen en complimenteren van de kinderen geldt daarbij dan ook als uitgangspunt.

Er kan opbrengstgericht worden gewerkt op vier niveaus: kindniveau, groepsniveau, instellingsniveau en gemeenteniveau.

2. Samenwerkingsverbanden

3.1. Overgang basisschool

Een samenwerkingsverband tussen de peutergroep en de kleutergroep is van belang voor de doorstroom van de kinderen naar de desbetreffende basisschool. Als peutergroep zoek je daarom de dichtstbijzijnde basisschool op om een samenwerkingsverband mee aan te gaan. Doorlopende leer- en zorglijnen zijn hierin van belang.

Deze samenwerking zal in dit geval voornamelijk gezocht worden met de Nutsschool, die niet afhankelijk is van een levensbeschouwelijke of maatschappelijke stroming. Er wordt in principe uitgegaan van een doorstroom vanuit de peutergroep naar deze school.

Wanneer dit niet het geval is zal er natuurlijk ook gezorgd worden voor een goede warme overdracht vanuit ons naar desbetreffende basisschool.

Doorstroom van kinderen van de peutergroep naar de kleutergroep komt ook makkelijker tot stand door de goede samenwerking. Onze pedagogisch medewerk(st)ers zullen momenten zoeken om bij de kleuters te kijken in de klas en samen activiteiten te ondernemen. Pedagogisch medewerk(st)ers zien op die manier ook nog de kinderen die inmiddels over zijn gestapt naar de kleuterklas. En omgekeerd zien de leerkrachten de peuters van tevoren al een aantal keer.

Op die manier blijven de kinderen nog de gehele kleuterklas in contact met de pedagogisch medewerk(st)ers. Dit zorgt voor een veilig en rustig gevoel.

Bij de overgang van peutergroep naar kleutergroep wordt er behalve 'koude overdracht' (overdracht op papier of digitaal) ook gedacht aan een goede 'warme overdracht'. Een gesprek tussen aankomend docent van de kleuterklas en een pedagogisch medewerk(st)er is hier het meest belangrijk in.

3.1.1 Alle Kinderen in Beeld

'Gedurende acht jaar hebben diverse pilotlocaties en werkgroepen zich gebogen over een voortgangs- of overdrachtsinstrument van voorschool naar school. Dit heeft geleid tot het document: Alle kinderen in beeld, overdracht van kindinformatie.

Het instrument bestaat uit 3 onderdelen:

- 1. Theoretische onderbouwing*
- 2. De 'warme' overdracht en 'warme' overdracht plus*
- 3. Het instrument 'Overdracht van kindinformatie'.⁴*

Alle Kinderen in Beeld (AKIB) wordt Nijmegen breed geïmplementeerd en is bedoeld om de overdracht van voorschoolse voorzieningen naar scholen te verbeteren. Ook wordt er uitgegaan van een open communicatie met ouders. Ouders, voorschoolse voorziening en school worden als partners gezien.

---

⁴ <http://regievandezorg.nl/ondersteuningsstructuur/alle-kinderen-in-beeld.aspx>, verkregen op 31-10-2013

Bij Abeltje neemt locatiemanager deel aan de bijeenkomst van Regie van de Zorg waarin informatie wordt verstrekt over het instrument en de handleiding. Er worden ervaringen gedeeld door medewerkers van twee pilotlocaties.

AKIB wordt dan vanaf 2014 bij Abeltje geïmplementeerd.

Streven is om ouders altijd te betrekken en dus gebruik te maken van de warme overdracht plus. Ouders zijn dan ook aanwezig bij het overgangsgesprek tussen voorschoolse voorziening en school. Ouders ontvangen hiervoor een uitnodiging.

3.2. Doorlopende leerlijn

Het VVE-programma dat wij gebruiken (Uk & Puk), sluit aan bij de methode 'Schatkist' die wordt gebruikt in de kleuterklassen van de Nutsschool. Een aanvulling daarop, qua aansluiting, is voor ons: overlapping in de thema's. Ons streven zou zijn om te kijken of er continuïteit gebracht kan worden in het thema gebonden werken. De doorlopende leerlijn wordt hierdoor ook beter gewaarborgd.

3.3. Doorlopende zorglijn

Voor een doorlopende zorglijn is het van belang dat de ontwikkeling van een kind goed in de gaten wordt gehouden en in kaart wordt gebracht met een goed kindvolgsysteem.

Wij gebruiken hiervoor 'Doen, praten en bewegen'.

Dit kindvolgsysteem voor baby's en peuters bestaat uit een aantal observatielijsten die op vaste leeftijden worden afgenomen. Op het gebied van gedrag, taalontwikkeling en beweging. Deze lijsten worden ingevuld door pedagogisch medewerk(st)ers en zo wordt de ontwikkeling van het kind in beeld gebracht. Resultaten worden met ouders besproken in de oudergesprekken.

Gezamenlijke kindbesprekingen zouden op lange termijn zorgen voor een grotere opbrengst. Hoe wordt de zorg aangepakt? Pedagogisch medewerk(st)ers en leerkrachten komen door een gezamenlijke kindbesprekingen meer op één lijn wat ten goede komt aan de zorg van het kind; de begeleiding kan beter worden afgestemd.

Door de samenwerking van peutergroep met ketenpartners uit het zorgnetwerk van het kind (consultatiebureau, logopedie, fysiotherapie, zorgcoördinator, etc.) wordt de zorg van het kind zo goed mogelijk in de gaten gehouden en wordt er zo goed mogelijk zorg op maat gegeven. Het kind krijgt de zorg van diegene die daar het meest in is gespecialiseerd. Ook wordt van deze zorg wordt een goede overdracht gedaan naar de kleutergroep. Het kinddossier met daarin alle informatie over de ontwikkeling van het kind wordt meegegeven en alles wordt toegelicht. Aan lopende zaken wordt extra aandacht besteedt. Aan bv. de logopedist wordt ook doorgegeven dat het kind overstapt naar de basisschool en of diegene verder met een de leerkracht te maken krijgt.

Bij alle bovenstaande samenwerking met andere instanties (school, logopedist, etc.) is het van belang dat ouders goed op de hoogte worden gehouden wat er wordt besproken. Ouders zullen, indien nodig, ook schriftelijke toestemming moeten geven hiervoor.

3.4. Ouders

De ontwikkeling van het kind komt het best tot zijn recht door een goede samenwerking tussen pedagogisch medewerk(st)ers en ouders. Zij hebben als gezamenlijk doel om de ontwikkeling van het

kind te stimuleren. Daarbij wordt voor ouders gekeken naar een mogelijkheid om arbeid en zorg te combineren; hoe krijg je opvang in de peutergroep en het verblijf thuis zoveel mogelijk op één lijn. Van belang is hierin om ouders te betrekken bij de peutergroep en andersom ook te betrokken zijn bij alles dat thuis gebeurt. Doel is als peutergroep om met ouders vanuit een gezamenlijke sociale context te werken.

3.4.1. Betrekken bij activiteiten op de peutergroep

We vinden het van belang om ouders goed op de hoogte te stellen van de mogelijkheden tot participatie. Dit doen wij door de ouders al tijdens de intake goed te informeren over de mogelijkheid tot contactmomenten.

Dagelijks worden ouders gestimuleerd om samen met het kind rustig binnen te komen. We vinden het prettig als ouders bij binnenkomst samen met het kind starten met een activiteit, bv. het maken van een puzzel of een spel in een van de hoeken. Hiervoor is het kwartier tussen 8.30u en 8.45u ook gereserveerd.

Bij brengen en halen wisselen pedagogisch medewerk(st)ers en ouders informatie uit over het verloop van de dag en bijzonderheden over het kind. Daardoor voelen ouders zich meer betrokken bij wat hun kinderen die dag hebben gedaan en meegemaakt. Dit maakt het ondernemen van activiteiten thuis gemakkelijker.

Iedere maand is er een vaste ochtend waarop ouders de mogelijkheid krijgen om mee te draaien. Ze moeten zich hier wel voor op geven. Zo krijgen zij een beeld van hoe een ochtend eruit ziet. En worden ze eventueel ook op ideeën gebracht over de manier waarop ze thuis kunnen aansluiten bij de activiteiten en regels die op de peutergroep worden gehanteerd.

We willen ouders ook de mogelijkheid bieden om een ander dagdeel mee te draaien wanneer de vaste ochtend ze niet uitkomt. Dit om het bereik zo groot mogelijk te houden. Zij kunnen dit dan aangeven bij de pedagogisch medewerk(st)ers op de groep.

Ouders worden over de inloop-ochtenden geïnformeerd tijdens de intake.

Ook is er iedere maand een thema-afsluiting waar wij ouders vragen bij aanwezig te zijn. Dit is het laatste kwartier van de ochtend. Kinderen kunnen dan laten zien waar ze dat thema aan gewerkt hebben. Wij vinden het prettig samen met kinderen en ouders af te sluiten.

Ouders worden hier ook bij een intake over geïnformeerd.

Twee keer per jaar zijn er oudergesprekken over de ontwikkeling van het kind. Wanneer pedagogisch medewerk(st)ers het van belang achten om tussentijds nog een gesprek met ouders te hebben, wordt dit altijd aangegeven. Twee keer per jaar is dus het minimum.

Door het jaar heen zijn er meerdere activiteiten waarbij de hulp van ouders van pas komt en waar wij ook graag ouders in vieringen betrekken. Je mag hierbij denken aan feestdagen van onze cultuur, maar ook feesten of gelegenheden die in andere culturen worden gevierd. We willen hierbij dus aandacht besteden aan cultuurverschillen en ons inleven in de leefwereld van de ouders en kinderen die bij ons op de peutergroep komen.

Het lijkt ons prettig om minimaal één ouder te benoemen als biebouder. Deze ouder kan zorgen dat er iedere keer boekjes voor op de peutergroep komen die passen in het thema. Het organiseren van een bibliotheekbezoek past hier ook bij.

Ook bij excursies komt de betrokkenheid van ouders van pas. Het is wenselijk dat excursies passen in het thema dat op dat moment aan bod komt. Wanneer ouders deelnemen aan een bepaalde excursie (bv. uitstapje kinderboerderij of bejaardentehuis) is het voor hen op die manier ook gemakkelijker met hun kind hierover in gesprek te gaan en zich te verplaatsen in de leefwereld van het kind. Het maakt ouders meer betrokken. Daarbij komt het voor ons ook van pas als er hulp van ouders is bij uitstapjes.

Een oudercommissie moet in het leven worden geroepen om de belangen van ouders te vertegenwoordigen. Of minimaal een afgevaardigde ouder die deelneemt in de oudercommissie van het kinderdagverblijf.

3.4.2. Betrekken bij activiteiten in samenwerking met de school

Zoals al eerder vermeld zouden we veel aandacht willen besteden aan een goede samenwerking tussen peutergroep en kleutergroep, omdat dit de kwaliteit op verschillende vlakken ten goede komt. Het betrekken van ouders speelt hierin een grote rol. We maken hier onderscheid tussen hetgeen waar we minimaal op inzetten voor ouders en de mogelijkheid die we ouders willen bieden.

We streven ernaar dat ouders minimaal een dagdeel hebben meegedraaid in de klas voordat de kinderen 4 jaar worden.

Ouders kunnen vanuit de school ook betrokken worden bij activiteiten als sport en kunst & cultuur.

3.4.3. Activiteiten thuis tussen ouder en kind stimuleren

Om ouders te stimuleren thuis activiteiten te doen om bezig te zijn met de ontwikkeling van het kind, moet er gedacht worden aan de wil en het kunnen van ouders.

Het is belangrijk om ouders goed uit te leggen dat de betrokkenheid thuis ook belangrijk is. Dat zij thuis ook een goede bijdrage kunnen leveren. Doel is om te zorgen dat ouders graag willen weten hoe ze dit kunnen doen. En op dat moment kunnen er handvatten aangeboden worden om ouders hierbij te helpen. We willen ouders betrekken bij alles wat er gebeurt op de peutergroep.

Dit doen wij in de vorm van een brief waarin staat met welk thema we de komende tijd aan de slag gaan. Hier staat een aparte rubriek in waarin suggesties staan voor activiteiten thuis. De activiteiten zijn laagdrempelig zijn en zijn gericht op de doelgroep (zowel ouders als kinderen). Pedagogisch medewerk(st)ers informeren regelmatig bij ouders of ze thuis al bepaalde activiteiten hebben gedaan en stimuleren kinderen om ouders hiernaar te vragen.

Ook inzet van social media speelt een rol in het betrekken van de ouders bij hun kinderen. Denk hierbij aan een facebookaccount met foto's, filmpjes en nieuws. Het facebookaccount is natuurlijk up tot date en in toegankelijke taal geschreven. De nieuwsbrief kan ook per mail worden gestuurd.

3.4.4. Omgang ouders die handelen in strijd met visie

Wij hanteren momenteel op onze peutergroep een duidelijke eenduidige visie. Per groep is er een pedagogisch beleidsplan en personeel handelt ook via huishoudelijke regels en protocollen. Ouders worden van dit alles op de hoogte gesteld tijdens een intake en op de site is alles terug te vinden.

We zorgen ervoor dat we onze visie duidelijk uitdragen en daarbij staat het belang van het kind altijd

bovenaan. Ouders willen het beste voor hun kind en voor ons is er de taak te begrijpen dat het voor ouders soms moeilijk kan zijn hun kind achter te laten op een plek waar dingen anders gebeuren dan thuis. Het is dus aan ons om uit te leggen aan ouders wat onze beweegredenen zijn; waarom doen we dingen zoals we het doen. We zijn deskundig op het gebied van kinderen en hebben dus kennis van zaken. Daarbij leggen we uit dat bij ons het kind altijd voorop staat. Wanneer opvattingen van ouders, mogelijkheden of pedagogische kwaliteiten ernstig tekortschieten en ten koste gaan van het kind zien wij ons genoodzaakt instanties in te schakelen die, net als wij, het belang van het kind voorop stellen.

3.4.5. Andere thuistaal ouders

Wanneer ouders thuis niet Nederlands spreken kunnen wij daar rekening mee houden, maar in eerste instantie willen we ouders stimuleren om Nederlands te praten, want onze voertaal is ook Nederlands. Hun kind is daar ook bij gebaat en taal is een van de gebieden waar de VVE op is gefocust. Wanneer het echt van belang is dat informatie goed overkomt zullen wij gebruik maken van een tolk. Gesprekken tussen pedagogisch medewerk(st)ers en ouders worden dan met hulp van een tolk gevoerd.

3.5. Externe instanties

Al vanaf het begin van het bestaan van Abeltje zijn wij bezig met het opbouwen van samenwerkingsverbanden. Dit komt de vroegsignalerende werking op verschillende gebieden ten goede. Te denken valt aan een lactatiedeskundigen, kinderfysiotherapeuten, logopedisten, en podotherapeuten. Behalve de bestaande samenwerkingsverbanden met de zorgsector om, hebben we ook directe samenwerking met organisaties voor kunst en cultuur.

Deze samenwerking is ons tot nu toe goed bevallen en zorgt ook voor een betere toeleiding naar deskundigen. Voor de toeleiding naar kinderen op onze peutergroep heeft het ook een positieve werking.

3.5.1. Volgen van de taalontwikkeling

Voor het goed in de gaten houden van de taalontwikkeling hebben wij een samenwerkingsverband met de logopediste N. Blankenaauw.⁵

Wanneer kinderen bij onze peutergroep binnenkomen doet zij een nul-meting om het niveau van het kind op het gebied van taal/spraak in kaart te brengen. Normaliter is het kind dan net twee jaar oud. Deze meting wordt bij aanvang van het derde levensjaar en net voor de overgang naar de basisschool nog een keer herhaald. Op deze manier worden kinderen nauw in de gaten gehouden en wordt de taalontwikkeling extra goed in kaart gebracht door een deskundige.

Het VVE-programma is oorspronkelijk ontstaan vanuit het idee dat kinderen hun taalachterstanden weg konden werken voordat zij in groep 3 zouden starten met het echte lezen en schrijven. Gelijke kansen voor ieder kind bij aanvang van het echte taalonderwijs. Taalontwikkeling heeft nog steeds een hoge prioriteit en vandaar dat wij het in kaart brengen van de taalontwikkeling extra aandacht schenken. Wanneer het nodig is dat een kind extra aandacht krijgt op dit gebied, zullen wij altijd in overleg gaan met de ouders en het kind eventueel doorsturen naar logopedie.

---

⁵ Nannie Blankenaauw, logopediste. Paramedisch Kindercentrum, Lankforst 27-51 6538 HA Nijmegen.

Ook is er voor ons de mogelijkheid de logopedist uit te nodigen op de groep om extra ondersteuning te bieden en/of een aantal kinderen te observeren met betrekking tot taal.

3. Stamgroep

4.1. Maximale omvang en leeftijdsopbouw stamgroep

Een stamgroep is de groep waarin het kind normaliter verblijft. In deze stamgroep verblijven maximaal 16 kinderen.

Deze kinderen zijn in de leeftijd van 2 jaar tot 4 jaar. Op basis van het aantal kinderen worden er pedagogisch medewerk(st)ers ingezet. Dit is minimaal een beroepskracht per 8 kinderen. Er wordt ook rekening gehouden met het vierogenprincipe.

Vanaf 4-jarige leeftijd gaan de kinderen overdag naar de basisschool.

4.2. Verlaten stamgroep

De meeste activiteiten vinden plaats in de peuterruimte of buiten op de speelplaats. Activiteiten waarbij de stamgroep wordt verlaten zijn:

- Gezamenlijke activiteiten met de kleuterklassen.
- Logopedie of fysiotherapie als kinderen dit nodig hebben. Ze worden dan opgehaald en weer terug gebracht. Beiden zitten in het paramedisch centrum naast de school.
- Wandelen buiten het speelterrein, naar een speeltuin, supermarkt of vijver of ander uitje. In het laatste geval vindt er altijd vooraf overleg plaats met de ouders.
- Bewegingsactiviteiten in de gymzaal van de school. Dit zal altijd tussen 10.30-11.00u zijn, volgens gymzaalrooster met de school.

4.3. Afname (extra) opvang

Ouders hebben altijd de mogelijkheid om extra opvang af te nemen. Dit kan structureel en incidenteel. Wanneer dit incidenteel is wordt er gekeken of er ruimte is voor het kind op een andere dag. Dit wordt schriftelijk vastgelegd en daar komt een nafacturering van.

Wanneer er structureel extra opvang wordt afgenomen wordt dit in de plaatsingsovereenkomst aangepast. De maandfactuur zal dan ook veranderen.

4.4. Wenbeleid

In deze peutergroep gaan we ervanuit dat we vooral te maken hebben met een extern wenbeleid. Dit houdt in dat we verwachten dat er minder doorstroom zal zijn van kinderen binnen Abeltje naar onze peutergroep. Kinderen komen dus vooral van buitenaf.

Dit door de specifieke eisen van de peutertoeslag waar ouders gebruik van zullen maken. Hierdoor hebben we te maken met een bepaalde doelgroep die waarschijnlijk geen gebruik heeft gemaakt/maakt van een kinderdagverblijf.

De kinderen krijgen de kans om te 'wennen' op de peutergroep waarin ze in geplaatst worden. Dit is een afspraak die gemaakt wordt bij het intake-gesprek in overleg met ouders. Er wordt dan afgesproken wanneer het kind komt wennen. Dit wordt vastgelegd in de plaatsingsovereenkomst. Wennen mag

maximaal twee keer zijn.

Wij raden ouders aan gebruik te maken van het 'wennen', zodat de overgang voor kinderen kleiner is.

Het kind komt per keer meteen een heel dagdeel wennen om het ritme goed mee te krijgen.

Per dag zal er maximaal 1 'wenkind' aanwezig zijn. Uitzondering wordt gemaakt voor broertjes en zusjes die meteen samen willen wennen.

4. Beroepskrachten

Onze peutergroep heeft medewerkers in dienst die op dit moment voldoen aan de eisen. Zij zijn VVE-geschoold en hebben ook ervaring met het geven van VVE aan kinderen vanaf twee jaar met behulp van de methode Peuterplein. Om de kwaliteit van medewerkers op peil te houden zal er regelmatig bijscholing, cursussen en overleg moeten plaatsvinden, zie hieronder.

Medewerkers hebben door het gebruik van 'Kijk op Kleintjes' bij Abeltje ervaring op het gebied van vroegsignalering bij achterstanden op gebieden als: taal en spraak, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Bij de invulling van het 'pedagogisch medewerk(st)erprofiel' denken wij aan pedagogisch medewerk(st)ers die in staat zijn om respectvol met kinderen om te gaan en kinderen in hun waarde te laten. Die oog hebben voor wat kinderen op een moment nodig hebben en die in staat zijn om hierop in te spelen. Pedagogisch medewerk(st)ers zorgen hierbij voor een duidelijke structuur voor de kinderen door een vast dagprogramma met duidelijke (gedrags)regels. Affiniteit met jonge kinderen en het vve-programma is een voorwaarde die we als vanzelfsprekend zien.

Een goede assistent-leidinggevende ziet er op toe dat pedagogisch medewerk(st)ers de regels naleven zodat de kwaliteit gewaarborgd blijft. Assistent-leidinggevende is hbo-geschoold en voldoet verder ook aan het pedagogisch medewerk(st)ersprofiel.

5.1. Geschooldheid

Alle medewerk(st)ers zijn minimaal MBO-niveau 3 (CAO Kinderopvang) gediplomeerd en geschoold in het geven van VVE en/of het specifieke programma: 'Uk & Puk'.

De beroepskrachten hebben allemaal een certificaat voor Kinder-EHBO en de vaste medewerkers hebben ook een BHV-certificaat.

5.2. Bijscholing

Er wordt ieder jaar gewerkt met een plan waarin aandacht wordt besteedt aan de bijscholing van beroepskrachten en de doelen die zij voor zichzelf stellen. Half jaarlijks wordt dit met de locatiemanager geëvalueerd en bijgesteld.

De scholing vindt plaats door de inzet van een training voor Uk & Puk. Hierin worden persoonlijke doelen geformuleerd en worden groepsconsultaties gedaan.

5.3. Ondersteuning beroepskrachten

De groep heeft een assistent-leidinggevende en een vaste medewerker. Daarnaast is er een vaste invalkracht. Zo worden de kinderen altijd opgevangen door een van de drie vaste gezichten.

Het zijn allen gediplomeerde pedagogisch medewerk(st)ers. Deze pedagogisch medewerk(st)ers worden bijgestaan door stagiaires. Zij zijn er om te leren en dienen daardoor dus puur voor de ondersteuning.

Stagiaires kunnen werkzaamheden als activiteiten met de kinderen, verschonen, e.d. onder begeleiding van een pedagogisch medewerk(st)er doen. Er is dus altijd een toezien oog, want de verantwoordelijkheid voor de kinderen blijft bij de pedagogisch medewerk(st)ers ten alle tijden.

Voor schoonmaakwerkzaamheden geldt dit niet.

Overdracht naar ouders en het bijwonen van oudergesprekken gebeurt alleen met toestemming van de ouders en ook weer onder begeleiding van een pedagogisch medewerk(st)er.

We vinden het belangrijk dat stagiaires de kans wordt geboden zoveel mogelijk te leren, want wanneer ze af zijn gestudeerd dragen zij ook onmiddellijk de verantwoordelijkheid om alle werkzaamheden in de kinderopvang zo goed mogelijk uit te voeren.

Meer informatie over stagiaires is te vinden in het 'Stagiairebeleid'.

5. Veiligheid en gezondheid

Er wordt in onze peutergroep regelmatig aandacht besteed aan de veiligheid en de gezondheid. Ook komt de GGD jaarlijks controleren hierop, verslagen hiervan worden gepubliceerd.

Het personeel wordt iedere keer op de hoogte gebracht van de nog te nemen acties en veranderingen door wetten en regelgeving. Dit gebeurt per email en in vergaderingen.

6.1. (Brand)veiligheid

Dat de omgeving van onze peutergroep voor kinderen een veilige omgeving moet zijn is logisch. Daarom zorgen wij er voor dat we de risico's zoveel mogelijk verkleinen dat er zich gevaarlijke situaties voordoen. Er worden jaarlijks risico-inventarisaties, actieplannen en veiligheidsverslagen gemaakt met behulp van Risicomonitor. Als er tussentijds blijkt dat er zich onveilige situaties voor zouden kunnen doen, wordt hier wat aan gedaan.

Ook de brandveiligheid wordt jaarlijks geïnventariseerd met Risicomonitor. Hier horen ook weer actieplannen en verslaglegging bij.

Er wordt jaarlijks een ontruimingsoefening gedaan samen met de Nutsschool. En er wordt vanuit de peutergroep zelf een ontruimingsoefening georganiseerd.

Beiden worden gerapporteerd.

Wij maken gebruik van een evacuatiekoord voor de kinderen.

6.2. Gezondheid en medische zorg

Ook voor de gezondheid worden jaarlijks risico-inventarisaties, actieplannen en gezondheidsverslagen gemaakt met behulp van Risicomonitor. Voor meer informatie over de maatregelen die wij nemen met betrekking tot de gezondheid en medische zorg verwijzen wij u naar de protocollen voor ziekte en geneesmiddelenverstrekking en medische handelingen.

6.3. Hygiëne

Op de peutergroep lopen veel kinderen rond, wat een bron van bacteriën en ziekten zou kunnen zijn. Om dit, zoveel mogelijk, te voorkomen zorgen wij voor een goede hygiëne. Ook hierbij wordt jaarlijks rekening gehouden met de nieuwe richtlijnen van de GGD. Voor meer informatie over de maatregelen die wij nemen om zo hygiënisch mogelijk te werk te gaan verwijzen wij u naar het protocol voor hygiëne. Er wordt ook jaarlijks een hygiëncode afgenomen met behulp van Risicomonitor.

6.4. Vierogenprincipe

Vanaf juli 2013 geldt het vierogenprincipe, dit is wettelijk vastgelegd en zullen wij dus ook naleven. Het houdt in dat er altijd vier oren of ogen op het kindercentrum zijn. Er moet altijd iemand kunnen meekijken of meeluisteren. De veiligheid van kinderen wordt op deze manier beter gewaarborgd. De manier waarop hier precies invulling aan gegeven kan worden verschilt per kinderdagopvang. Wij hebben een aantal voorwaarden afgesproken in samenspraak met de Oudercommissie van het kinderdagverblijf in mei 2013. Daar kwamen de volgende regels uit.

Wij:

- Streven naar een zo open mogelijk professioneel werkklimaat waarin de drempel laag is voor personeel om elkaar aan te spreken op bepaalde gedragingen.
  - Zorgen dat pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers nog niet aan het werk gaan voordat er een goedgekeurde VOG binnen is.
  - Hebben een inrichting met veel ramen(ook naar buiten) voor een goede transparantie.
  - Zorgen voor veiligheid doordat ouders en verzorgers die aankomen worden gezien door de deur.
  - Zorgen voor veiligheid doordat andere personen dan ouders (of vaste opa of oma bv.) zich altijd moeten legitimeren bij het ophalen. Er moet van tevoren dus worden doorgegeven of iemand anders het kind komt halen en wie dit is. Is dit niet het geval dan worden de ouders gebeld voor bevestiging voor een kind wordt meegegeven.
  - Zetten stagiaires/vrijwilligers in om het vierogenprincipe na te leven. Zij ondersteunen de beroepskrachten die er volgens BKR staan.
- Op maandag en dinsdag staat onze vaste stagiaire er. Op donderdag en vrijdag onze vaste vrijwilliger. Dit is ook te vinden in de kindplanning.
- Stagiaire en vrijwilliger werken beiden met een goedgekeurd VOG.
- Wanneer de Oudercommissie van het Uilenbosje actief is zal hier aan advies gevraagd worden over de invulling van het vierogenprincipe. Wat daaruit komt is te zijner tijd te vinden in dit plan.

6.5. Meldcode Kindermishandeling

Als pedagogisch medewerk(st)er moet je er niet aan denken dat je te maken krijgt met kindermishandeling. Jammer genoeg gebeuren dit soort dingen toch en willen wij altijd de veiligheid van het kind zo goed mogelijk waarborgen.

Wij zijn volgens de wet genoodzaakt te werken volgens de 'Meldcode Kindermishandeling' wat inhoudt dat wij een meldplicht hebben.

Wij zijn niet opgeleid om een besluit te nemen of er daadwerkelijk sprake is van kindermishandeling en daarom moeten wij bij twijfel een melding doen bij het AMK. Zij zijn professioneel en opgeleid en zullen onderzoeken of hier sprake van is.

Meer hierover is te vinden in het protocollen 'Kindermishandeling', 'Ongewenste initiatieven' en 'Melding AMK'.

6. Nawoord

Dit pedagogisch beleidsplan zal, wanneer nodig, bijgesteld worden. Enerzijds als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen, waarin de visie op de ontwikkeling van kinderen en de visie op het opvoeden van kinderen steeds weer verandert. Anderzijds door evaluatie van het plan door de pedagogisch medewerk(st)ers, ouders en GGD.

Wij hopen dat u, door het lezen van ons pedagogisch beleidsplan, voldoende inzicht heeft gekregen in onze werkwijze op peuterarrangementengroep 'Het Uilenbosje' van Abeltje.

Abeltje heeft verschillende oudercommissies, indien u interesse heeft kunt u voor informatie bij de leiding terecht, of mail naar: ocabeltje@gmail.com (oudercommissie kinderdagverblijf), ocuilenbosje@gmail.com (oudercommissie peutergroep Uilenbosje)

Voor verdere informatie kunt u onze site raadplegen: www.abeltje-kinderopvang.nl

Bijlage 1

Dagprogramma Uilenbosje

8.30-8.45u	Inloop Overdracht van ouders naar medewerk(st)ers (en evt. omgekeerd)
8.45u	Start Ouders gaan weg, het dagprogramma start in de kring Kinderen zingen 'Goede morgen', 'Welke dag is het vandaag?' en 'Wie zit er naast jou?' Dagritmekaarten worden opgehangen, woordkaarten worden benoemd
8.45-9.15u	Vrij spelen De kinderen spelen vrij (niet meer dan 3 kinderen per hoek) 'Kleine/individuele activiteit Uk & Puk' Er is de mogelijkheid om een activiteit van Uk & Puk te doen
9.15-9.45u	Kring: Voorlezen Voorlezen en 'Grote activiteit Uk & Puk' Voorlezen van een verhaal Uk & Puk Grote kringactiviteit Uk & Puk
9.45-10.00u	Creatieve activiteit Er wordt een voorbereide creatieve activiteit uitgevoerd Kinderen die dit al geknutseld hebben, krijgen een kleurplaat of werkblad
10.00-10.10u	Verschoenen/WC De kinderen gaan naar de WC en worden verschoond en wassen de handen Daarna nemen ze plaats aan tafel
10.10-10.30u	Fruit en evt. Proefavontuur/Feestje Er wordt een korte activiteit gedaan gekoppeld aan proefavontuur De kinderen zingen 'Rupsje Nooitgenoeg' gekoppeld aan fruit De kinderen zingen 'Diedel diedel duit' Er wordt fruit gegeten
10.30u-11.00u	Buiten spelen De kinderen krijgen de ruimte om buiten te spelen Bewegings-/dans-/muziekactiviteit Op bepaalde dagen wordt er een bewegings- of dans-/muziekactiviteit aangeboden
11.00-11.30u	Vrij spelen De kinderen spelen vrij (niet meer dan 3 kinderen per hoek) 'Kleine/individuele activiteit Uk & Puk' Er is de mogelijkheid om een activiteit van Uk & Puk te doen
11.30-11.45u	Afsluiting kring Bespreken van de dag, ruimte voor de kinderen Dagritmekaarten worden benoemd
11.45u	Naar huis Kinderen worden opgehaald Overdracht van medewerk(st)ers naar ouders (en evt. omgekeerd)

Bijlage 2:

Zorgen bij een kindje,

Bij Abeltje gaan wij als volgt te werk, wanneer wij zorgen bij een kindje vermoeden:

1. De pedagogische medewerkers (PM'ers) bespreken de zorg onderling of andere PM'ers deze zorg delen.
2. De zorg wordt met de ouders/verzorgers besproken en zo nodig gevraagd of onze zorg coördinator, * Marlène Meijs ingeschakeld mag worden.
3. Zo ja, Dan wordt de zorg coördinator uitgenodigd voor een observatie. Dit duurt meestal 1- 1,5 uur.
4. Na de observatie wordt de zorg gedeeld met de ouders/verzorgers en PM'ers. Er wordt een verslag opgesteld.
5. Afhankelijk van de uitslag, wordt er met de ouders/verzorgers besproken of er direct hulp ingeschakeld moet worden of dat een tweede observatie nodig is. Dit is altijd op vrijwillige basis, de ouders/verzorgers beslissen zelf of ze de hulp accepteren, er wordt nooit iets afgedwongen. Sommige ouders/verzorgers vinden het moeilijk en willen het stap voor stap doen. Niet ineens een heel zorg traject ingaan. Hier staan wij voor open. We blijven hierover in contact met elkaar. De zorg coördinator, de PM'ers en de ouders/verzorgers.
6. De zorg coördinator kan naar de volgende zorg instanties doorverwijzen:
  - De Driestroom, medische opvang
  - De Logopedist
  - Kinderfysiotherapie
  - Podotherapie
  - Entrea, thuis hulp
  - Integrale vroeghulp
  - Home start, een steuntje in de rug voor de thuis situatie. Met bijvoorbeeld ondersteuning en praktische hulp en vriendschap aan ouders.
7. Ook kan het consultatiebureau ons benaderen voor een bepaalde zorg bij een kindje. Met de vraag of wij deze zorg ook delen. Zo ja, dan wordt hetzelfde zorg traject ingezet.

*Marlene Meijs is de zorg coördinator van Kijk op Kleintjes. Zij komt 1 x per jaar bij ons om de kinderen te bespreken. Per groep even een praatje maken of er nog bijzonderheden zijn.